

תוספת שבת

זמני הדלק"נ שבת פרשת קרח
ירושלים: 7:13 מוקדם: 7:03
בני ברק: 7:28 מוקדם: 7:18
מודיעין עילית: 7:22 מוקדם: 7:12
חיפה: 7:23 מוקדם: 7:13
טבריה: 7:19 מוקדם: 7:09

מדברי רבותינו זצוק"ל ושיבדלחט"א במעלת תפילת מנחה בערש"ק וקדושת השבת

קבלה בדוקה מהראשונים: חיזוק בתוספת שבת גם במוצ"ש סגולה להצלחה לכל השבוע.. ובפרט במוצ"ש ר"ח, שכבר הורה החזון איש שיש להתחיל השבוע והחודש בלימוד התורה זה סגולה להצלחה לכל החודש.

מעשה באחד ששפך את מר לבו לפני הרה"ק ה'פני מנחם זי"ע, על בנו שסר מדרך התורה והמסורה, ועזב את ביתו ואת מולדתו, אמר לו הרבי, שמעתי מאבי הרה"ק ה'אמרי אמת' זי"ע ש'תוספת שבת' היא סגולה גדולה להיושע בכל העניינים, ע"כ איעצך, אתה ובני ביתך קבלו עליכם להקדים ולהוסיף בכל שבוע מחול על הקודש (ותאמרו אז תהלים) ותראו פלאות. העיד האיש שלא עברו ימים מועטים ובנו חזר אל ביתו ושב אל אמונתו, כבראשונה,

יצויין שתוספת שבת בערב שבת, ניתנת רק מפלג המנחה, שזה כשעה וכמה דק' לפני השקיעה, ולפני"ז אסור להדליק נרות שבת, אבל תוספת שבת במוצ"ש היא ללא הגבלה... וכבר המשנ"ב בריש סי' רצ"ג, שיש עניין גדול להוציא את השבת באמירת תהילים, וללוות את המלכה כמו בכניסתה (ע"ש).

תלמיד חכם נקרא שבת, והמבזהו כמבזה שבת ואין לו חלק לעוה"ב

לפרשת קרח ראינו להביא דברי האליהו רבה בסי' רמ"ב שהביא זוהר בפר' צו: ת"ח איקראי שבת, וחייב לענגא להם בכל מיני מאכל ומשתה ובלבושין שפירין, כגוונא דשבת, והמבזה ת"ח כמבזה שבת וכאילו עובד ע"ז, וסיפר הגרמ"י שניידר שסיפר זאת לרשכבה"ג מרן הגר"ד לנדו שליט"א, אמר לו מרן שליט"א, שהמשנה אומרת שלאפיקורס אין חלק לעוה"ב! וממילא המבזה ת"ח (לפי מה שמצינו שהוא אפיקורס) הוא יותר חמור מעובד ע"ז, שיש לו חלק לעוה"ב!!

וכך כתב רבי האי גאון (מובא בשערי תשובה או"ח סי' רצ"ג סק"ב) שאמר שיש בידו 'קבלה דמנסי' (קבלה בדוקה ומנוסה) שבאם ימשוך אדם את תיבות 'ברוך ה' המבורך לעולם ועד' בתפילת ערבית של מוצאי מנוחה, אזי יראה הצלחה רבה משך ימות החול!! ובטעם הדבר איתא ברמ"א (סי' רצג סעי' ג') שבוה שהינו מאריך עוד ב'ברכו' שבין יום השביעי לששת ימי המעשה, הרי הוא מוסיף מחול על הקודש וממשיך את קדושת השבת עוד מעט קט ועל כך הוא זוכה בכל ימות השבוע לברכה והצלחה. אמור מעתה, כמה יש ביד האדם להאריך בתיבות הללו... וראה כמה גדול שכרו - שיזכה לברכה והצלחה בכל מעשה ידיו, ורואים איך שכל רגע ורגע של תוספת שבת חשוב הוא לאין ערוך, והדבר יכול לרומם את כל השבוע הבעל"ט... וגדול כוחה של 'תוספת שבת' להושיע מכל צרה שלא תבוא. וכבר היה

במעלת סעודת מלוה מלכה וסעודת ראש חודש, ועדותו של מרן רה"י הגר"ד פוברסקי שליט"א בשם מרן החזו"א שיש להקפיד ולאכול מלוה מלכה בפת שלא נתחרט בעוה"ב...

חודש, זהו זה שני הסימנים... והמשנ"ב אכן מרחיב שם שלמלוה מלכה יש לפרוס מפה על השולחן דרך כבוד, ולכתחילה טוב להדרה על הפת, וכן בבשר או שאר תבשילין, וכמו שמלוים את המלך בכניסתו כך יש ללוותו ביציאתו, ולכן כתב שטוב להקדימה סמוך ליציאת השבת, ואכן כבר העיד מרן הגר"ד פוברסקי שליט"א שאמר לו מרן החזו"א שמי שלא נוטל ידיים לסעודת מלוה מלכה יתחרט ע"ז בעולם הבא!! (היו שסיפרו זאת בשם מרן רב גרשון אדלשטיין זצוק"ל שאכן אמר שהסיפור לא היה עימו.. אבל הסיפור היה עם מרן הגר"ד שליט"א).

במוצאי שבת זו יש עניין גדול נוסף המתקיים בסעודת מלוה מלכה שהיא גם קיום סעודת ראש חודש, כמו שכתב השעה"צ בסי' תי"ט סק"ה בשם הירושלמי, וידוע שאמרו שהלכה שהשו"ע רצה להדגיש ולזרזה כתב עליה סעיף אחד בסימן שלם, ושני הלכות אלו הם סימן שלם, על מלוה מלכה יש סי' ש', ועל סעודת ראש חודש בסוף ח"ד סי' תי"ט, ומומלץ להסתכל בפנים בהלכות סעודות אלו, ונביא רק דברי השו"ע בסי' ש' כתב: לעולם יסדר אדם שולחנו במוצ"ש כדי ללוות את השבת, אפי' אינו צריך אלא לכזית, ובסי' תיט כתב השו"ע: מצוה להרבות בסעודת ראש

זמנים נוספים לסעודת ר"ח על השו"ע בסימן תי"ט שכותב: "מצוה להרבות בסעודת ראש חודש"

שבת להמשיך כן. ובאות ה' כתב השער הציון "והנה לפי דעת הירושלמי שהובא במגן אברהם אף אם לא עשה מאכל יתר בשבת יכול לקיים זה במוצאי שבת שירבה בסעודת מלוה מלכה לכבוד ר"ח העבר" עכ"ל.

מדברי הגאון הצדיק רבי יהושע נויבירט זצוק"ל

בנוסח הברכה הרביעית בשבת ראש חודש

נוסח התפילות חז"ל תיקנו, עזרא ובית-דינו, והיינו משום שלא כל אחד ידע לדבר כל צורכו לפני רבש"ע בלשון אחת אלא

במשנה ברורה בס"ק ב' כתב וז"ל: כתבו האחרונים דהמדקדקים נוהגים כשחל ראש חודש בחול עושים מאכל אחד יותר מבכל הימים לכבוד ראש חודש, וכשחל בשבת עושים מאכל אחד יותר ממה שנוהגים בכל השבתות כדי שיהיה ניכר כבוד של ראש חודש.

ובשער הציון כתב שם באות ד' בשם המגן אברהם שכשחל ר"ח בשבת להמשיך סעודה שלישית עד הלילה וזוהי יהיה ניכר שהוא לכבוד ר"ח, והשעה"צ לא מסכים לזה שבלאו הכי נוהגים בכל

ולא מזכירים כלל בענין "קדשנו במצותיך וכו".

וחפשי ומצאתי ברמב"ם בסדר התפילות של הרמב"ם, והוא מזכיר את התפילה הזאת, וכן מצאתי בסידורים של אחינו בני הספרדים. ואחרי זה חפשי באחרונים ומצאתי בערוך השלחן סי' תכה סע' ב, שאמנם מתפלא על הנוסח שלנו, וכתב "ולא מצאתי מי שהעיר בזה". ורצוי שגדולי ישראל שליט"א יתנו את דעתם בזה, עכ"ל..

מעלת קדושה בשבת ראש חודש לזירוז הגאולה.

לה' שמים ויורדי מרכבה אם תאמרו ותגידו לבני מה שאני עושה בשעה שמקדישים ואומרים קדוש קדוש קדוש, ולמדו אותם שיהיו עיניהם נשואות למרום לבית תפילתם ולמדו אותם שיהיו עיניהם נשואות למרום לבית תפילתם ונושאים עצמם למעלה, כי אין לי הנאה בעולם כאותה שעה שעיניהם נשואות בעיני ועיני בעיניהם, באותה שעה אני אוזח בכסא כבודי בדמות יעקב ומחבקה ומנשקה ומזכיר זכותם וממהר גאולתם, עכ"ל. וממילא קדושה בשבת ובפרט בשבת ראש חודש, זה הזמן לעורר הגאולה, ומה נאה המקומות שכל הציבור אומרים ביחד את כל הקדושה.. ודאי זה מקרב מאד הגאולה.

סגולה בברכת המזון לפרנסה ולהנצל מכל הצרות

המובאת בשו"ע או"ח סימן קפ"ה בבאר היטב הראשון וז"ל: "מצאתי למה אין אות ה בברכת המזון לפי שכל מי שבירך ברכת המזון בכוונה אין שולט בו לא אף ולא קצף וכו' ומזונותיו מצויין לו ברווח ובכבוד כל ימיו (ספר החינוך) והמדקדק יזהר לברך דווקא מתוך הספר, ולא בעל פה. וכתב בשם הספר חסידים מעשה באחד שמת ונתגלה בחלום לאחד מקרוביו ואמר לו בכל יום דנין אותי על שלא היתי מדקדק לברך כל הברכות בכוונת הלב וכו'.

הנהגות מרן רה"י רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זיע"א - לרגל יום פטירתו כ"ו סיון

השבתות הגיע מגיד מכובד מאד, והרב לא הסכים שידרוש, וכל העיר רעשה, וכולם התפלאו למה הרב לא הסכים שידרוש, לגודל הפליאה הגבאים שאלו לרב למה התנגד? והרב ענה שהבחין שהמגיד הגיע לעירה סמוך מאד לשבת, ואם יהודי מסוגל להגיע כל כך מאוחר סמוך לשבת זה סימן שחסר לו ביראת שמים, ומי שחסר לו ביראת שמים אינו רוצה שיעמוד לשאת דברים... סופו של דבר היה שבדקו אחריו ואכן ראו שהמגיד לא היה ראוי לתפקידו מחוסר יראת שמים.

שבת אחת נאלץ רבינו לעשות הרחק מביתו ומסביבתו הטבעית. היה זה כאשר נזקק רבינו לטיפול בעיניו, ואושפז בבית החולים 'איכילוב' שבתל-אביב, ונאלץ לשהות שם גם ביום השבת. והשבת נכנסה, ובבית החולים החיים נמשכים כרגיל - מהומה של מדידות, לקיחת דמים, תרופות... מבקרים אפופי דאגה שסובבים הלך ושוב, כאן נזעקת אחות לסייע, ולשם רופא להציל... אך סער חיי החולין נבלמים באחת בפתח חדרו של רבינו, השוכב על מיטתו, מנותק מכל הסובב, וכולו אפוף בחרדת קודש של שבת המלכה. מנהל המחלקה, עובר כבשיגרה מחדר לחדר, בוחן את פני החולים לוודא שהכל מתנהל כשורה, ואם חלילה לא חלה הרעה במצב בריאותו של אי-מי. והנה נכנס הוא לחדרו של רבינו - וקופא על עומדו: פני רבינו המאירות באורה של השבת, ורוח הטהרה

בשיבוש (לשון הרמב"ם ריש ה' תפילה). ובכל החגים וכן בימים נוראים בברכה רביעית אנחנו מבקשים: "קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך, שבענו מטובך ושמחנו בישועתך, וטהר לבנו לעבדך באמת". וגם בשבתות אנחנו מבקשים בקשה זו בברכה הרביעית של תפילת העמידה.

אי לזאת יש להתפלא על נוסח התפילה בראש-חודש שחל בשבת כתפילת אתה יצרת, שמשנים מנוסח התפילה של שבת רגילה

אחד השאלות הראשונות בשמים ששואלים לאדם הוא, ציפית לישועה? ואכן לאחרונה יש חיזוק גדול להתפלל בראש חודש על הגאולה, והמקור לזה בדברי המהרש"א בב"מ דף פה: בסיפור עם אליהו שאיחר לשיעור של רבי בראש חודש, ואמר לו שהוא העיר את האבות שיתפללו אחד אחד תפילתם, וז"ל המהרש"א: ד"ה יומא חד ריש ירחא הוה: כי זה היום אשר בו חידוש הלבנה, הוא רמוז על התחדש מלכות ישראל לעתיד, ויום מוכן להתפלל על דבר זה, כמאמר נוסחו וללבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטן שהם עתידים להתחדש כמותה וכו' והוא שאמר דאי תקפי היום בר"ח ברחמי הוה מיתי ליה למשיח, עכ"ל. וראים שראש חודש הוא הזמן לפעול עבור הגאולה,

ובפרט ר"ח שחל בשבת, שכבר הביא תוס' בסנהדרין לז: ד"ה מכנף הארץ, שבשבת ישראל יותר חשובים מהמלאכים, (ע"ש) ולכן מוסיפים בקדושה ובפסוקי דזמרה בשבת יותר מימי החול, וכמו שכתבו ברוקח ובאור זרוע (אות מב, ויעויין בהרחבה בעלון טועמיה של הרב גינוייער מס' 8 שהרחיב בזה)

ואכן קדושה עצמה גם מקרבת מאד הגאולה, וכמו שכתב המשנה ברורה בסי' קכ"ה ס"ק ה' וז"ל: "ויש לישא העינים למרום בשעה שאומרים קדושה" כי כתבו בשם ספר היכלות ז"ל ברוכים אתם

ידוע על חביבותו הרבה של רבינו זצ"ל להקדמת כניסת השבת, ולכבודה של השבת, הדבר אף התבטא בהנהגתו המיוחדת שהקדים והנהיג בביתו שידליקו נרות 50 דק' לפני השקיעה, ולאחמ"כ קרא שיר השירים מתוך מגילה מקלף בהתרגשות מיוחדת, הרבנית הדליקה בחדר שסועדים בו, ורבינו היה מעלה את הנרות בעצמו בשאר החדרים.

והיה מרבה רבינו לעורר על הצורך לסיים את כל ההכנות זמן ניכר לפני כניסת השבת, ולא עם כניסת השבת, וכך ביאר בספרו 'מנחת יהודה', על דברי רבי חנינא שהיה מכריז ואומר בכל ערב שבת "בואו ונצא לקראת כלה מלכתא": רצה לומר בזה, דהרי לצאת לקבל פני השבת כאדם היוצא לקראת אורח החשוב לו לקבל פניו - הוא יוצא לקראתו לפני בואו. כן צריך להיות קבלת השבת - לפני שמגיעה כניסת השבת. ואם כן, הרי האדם צריך להיות מוכן ויגמור כל מלאכתו עוד לפני אותו הזמן שהוא יוצא לקבל פני השבת... שהוא גם כן עדיין לפני כניסת השבת. (מנחת יהודה, ב"ק לב. אות יז)

באחד הימים אף סיפר על חותנו הגרא"י גרשונוביץ זצוק"ל שהיה נהוג בעירה בה כיהן כרב, שדרשנים המתארחים בשבת ידרשו בביהכנ"ס ובשכר זה היו מפרנסים אותם בני העירה, כמובן שכל פעם לפני"ז בקשו רשות המרא דאתרא, והנה באחד

והשלוח הנסוכה עליהם, כמו הפנטו אותו. מחזה פלאי שכזה לא ראה מעודו. כאשר התעשת, קרא לכל חבריו לצוות בהתרגשות: "בואו וראו אדם שרואים עליו את השבת!"

בערב שבת, משעת המנחה ולמעלה, הקפיד לאחל "א גוט'ן ערב שבת" (ולא "גוט שבת"), בחששו לדעת רבי עקיבא איגר, המסתפק שמא באמירת 'שבתא טבא', כבר מקבלים שבת. ובשנותיו האחרונות, כשהיה מוסר ביום שישי שיעור בפרשת השבוע, ולאחריו היו מתפללים תפילת מנחה, היה מאחל לבני השיעור בהפרדם: "שנזכה לקבלת שבת קודש בשמחה".

לבני הישיבה, המשוחררים מעול הכנות השבת בבית והמשפחה, העיר רבינו: "צריך להתרגל לסיים את ההכנות לשבת מוקדם ולא להשאיר את ההכנות לזמן מאוחר. ואם אפשר, ללמוד שעה לפני הדלקת הנרות. כי כאשר נכנסים לשבת מתוך לימוד תורה, מרגישים את קדושת השבת אחרת לגמרי.

כך גם היה מעורר תמיד לאברכים שאמנם אין סדרים קבועים בכולל ביום שישי אך ודאי שכל אחד מחוייב לקבוע לעצמו סדרי לימוד ליום זה, וציין כי מלבד זאת שהמבטל זמנו בימי שישי הרי מפסיד חלק נכבד מימי חייו, הרי לשבת צריך הכנה ואיך יתכן להיכנס לשבת קודש לאחר שעות של בטלה. כשהוקם בביהמ"ד "חמדת צבי" על ידי הרב דרורי כולל "תוספת שבת" היה רבינו מעודד ממריץ ומחזק לקיום הכולל פיתוחו וגידולו, כדי לחזק הלימוד בערבי שבת וחג. יחד עם זה כדרכו לשקול כל דבר במאזני יושר, ציין והדגיש לבעלי משפחות ברוכות, כי בזמן הסמוך להדלקת הנרות צריך לשהות בבית, לסייע ולדאוג שיסיימו את כל המלאכות ושילדיקו את הנרות בזמן. (א.ה. וכן אמר לי מרן הגרא"ל שטינמן זיע"א לא לפתוח כולל לאברכים אפי' שרצו לשלם הרבה כסף עבור הלימוד בשעה לפני הדלק"נ משום שבזמן זה צריך להיות בבית..)

על השבת המחוללת

היה זה בשנים הראשונות בהן שימש רבינו כר"מ בישיבת תפארת ציון, והוא אז אברך צעיר לימים. בשבת בצהריים - בשעות המנוחה, הלכו קבוצת בחורים מהישיבה וטיילו להנאתם ברחובות בני ברק. הם הרחיקו לכת והגיעו עד לרמת גן הסמוכה, ובדרכם נתקלו במגרש משחקים שהתנהל בו באותה עת משחק תוך כדי חילול שבת. מתוך סקרנות נעמדו שם דקות אחדות והביטו במשחקים.

ביום ראשון בבוקר, החל רבינו במסירת שיעורו כדרכו, מתוך חמימות והתלהבות. ולפתע - - רבינו פורץ בבכיו... היה זה בכי של כאב עמוק, בכי ממושך שלא הצליח להפסיקו במשך דקות ארוכות. נבהלו התלמידים, ושאלוהו מה קרה? שמא אינו חש בטוב? האם למהר ולהזעיק רופא? ורבינו בעל "המנחת יהודה" עונה להם: "ודאי שכואב לי! אבל רק אתם יכולים להיות הרופאים...". עוד התלמידים תמהים ולא מבינים, ורבינו פרץ בגערה שניקזה עמה כאב עצום: "איך יתכן שבחורי ישיבה יורדים עד לדיוטא תחתונה שכזו - נעמדים וצופים במשחק של חילול שבת?! ולא רק שלא ממהרים לברוח מהמקום אלא עוד עומדים ונהנים?! - -". ובקול רועד ונשנק מבכי התאונן על ירידת הדורות - הלא אני וחברי מן הישיבה, היינו נזהרים מסרך רחוק של חילול שבת, וכמה מסרנו את נפשנו על כך... כך דיבר

רבינו מכאב לב כשבכיו אינו פוסק כל הזמן, עד שנגע הדבר בלב אותם תלמידים שהשתתפו באותו טיול, וגם הם פרצו בבכי והזילו דמעות כמים.

כשראה רבינו את לבם הנשבר, והכיר על פניהם כי מבינים הם את חומרת מעשיהם ולא ישובו לכסלה עוד - נרגע רבינו, והרגיע גם את אותם תלמידים כשהוא מורה להם דרך תשובה - ולאט לאט שב סבר פניו המאירות לקדמותו, כשהוא ממשיך בשיעור כהרגלו.

מקדש השבת

תפילת מוסף של שבת בהיכלה של ישיבת תפארת ציון, הסתיימה זה עתה, רבינו ועמו עוד מקהל המתפללים יצאו מבנין הישיבה בדרכם לביתם. שלוות השבת נסוכה היתה על רחובות בני ברק, השובתים בשביעי. שיחה של תורה ערנית התנהלה בין הצועדים במרכז הכביש, שכן גלגלי מכוניות לא חורצות את מנוחת השבת בחוצות עיר התורה.

לפתע אחזתם תדהמה: באחת מחצרות הבתים, עומד לו מאן-דהו ועודר בגינתו בפרהסיא. קבוצת המתפללים סטתה מדרכה ופנתה לעבר החצר במחאה על השבת המתחללת. אך הלז עושה עצמו כאילו מבין: כל השבוע הינו עובד קשה לפרנסתו, ויום זה הוא היום היחיד בו יש לו פנאי לטפל בגינתו... ניסו להסביר לו בטובות, ניסו למחות בקול רעש גדול - והלה במרדו עומד.

לפתע סובב רבינו את גבו למקום השבת המתחללת, ופתח אמירת קדיש: "יתגדל ויתקדש שמיא רבא" - כשכל הקהל עונה בקול - "יהא שמיא רבא מברך...". סיים רבינו את הקדיש, והמוחים התפזרו איש איש לביתו.

רבי חיים מאיר שטיינברג (בנו של רבי שרגא פייבל ששימש יחד עם רבינו כר"מ בישיבה), שהיה אז נער צעיר לימים, היה באותו מעמד מסעיר, וזכרו נחרט בלבו לימים רבים. ובשעתו, לא הבין טעם וענין אמירת הקדיש על ידי רבינו, שכן גם לא אמרו קודם לכן שום פרק תהלים. אך כחלוף עשרות שנים, עלה בדעתו טעם לאותה אמירת קדיש: הרי המחלל שבת הוא ככופר במעשה בראשית, ואין לך חילול השם גדול מזה - וכנגד חילול השם, ביקש רבינו לעשות 'קידוש השם' - באמירת הקדיש - בתפילה ותחנונים ש"יתגדל ויתקדש שמיא רבא".

"נכנסתי לרבינו" - מספר רבי חיים מאיר - "ושאלתיו אם אכן השערתי נכונה. ענה לי רבינו: עצם המעשה והמחאה זכורים לי, אבל אינני זכור שאמרתי אז קדיש, והרי עדיף למעט באמירת קדישים - אבל אם אכן היה כאשר אתה אומר, פשוט שהטעם הוא כאשר אמרת". השבת - מעין עולם הבא

אמר רבינו לתלמידיו: "השבת היא 'מעין עולם הבא', כולם שרים את זה בזמירות... ברם, האם גם מתעוררים לחשוב על זה - מה הכוונה 'מעין עולם הבא'?" והוא מפרש לה: "'עולם הבא' משמעותו עולם נקי מתאוות, ממילוי רצונות, ממסחר ושאר עניני עולם-הזה. כך היא גם השבת - יום שאין בו תאוות, אין בו רצונות גשמיות, לא עסקים ולא מסחר, יום נקי וטהור, מעין עולם הבא". סיים רבינו וסיכם את דבריו: "ומי שלא מרגיש את זה, אזי רחוק הוא מלטעום טעם של שבת". פעם אחרת התבטא: "בשבת יש לאדם מנוחה, ששוכח מכל עניני העולם-הזה,

כן, קיבלו עליהם רבינו וחבריו ללמוד במשך כל יממת השבת בהיכל הישיבה במשמרות, כדי שקול התורה לא יפסק מהיכלה של הישיבה מכניסת השבת ועד צאתה. ועד שנותיו האחרונות, היה הולך בכל ליל שבת ללמוד בבית המדרש, כשהוא עוסק אז בענינים ומסכתות שלא עסק בהם במשך ימות השבוע. כן היה לומד עם בניו ומשנן עמהם את תלמודם, ולאחר שגדלו ובנו את ביתם, למד עם נכדיו.

אף כשהיה עייף ויגע ממלאכת הקודש שלו - משיעוריו וקביעותיו - במשך ימות השבוע, לא ויתר על הלימוד בליל שבת. לעיתים היה נח קמעה לאחר הסעודה, ולאחר זמן מה היה מתגבר כארי, קם והולך ללמוד. לאחר תפילת מוסף בישיבה, היה עולה לחדרו שבישיבה ולומד עם נכדיו וניניו. לאחר סעודת השבת היה מוסר שיעור לבעלי בתים, וכעבור שעות אחדות - שעתיים לפני שקיעת החמה - היה מוסר את שיעורו הקבוע לבני הישיבה.

נשאל רבינו מפי נכדו: הרי הסבא כלל לא נח במשך השבת, ובנוסף לשיעורי הישיבה עוד הוא קובע ללמוד עם כמה וכמה מנכדיו, האם אכן ראוייה הנהגה זו לכל אחד? התחמק רבינו בענווה, והפטיר: "אח, פעם היו לי כוחות..." - ומיד הוסיף ואמר: "בכל אופן, ההנהגה בשבת קודש צריכה להיות שתהא כולה רוחניות. אם צריך לנוח - אזי נחים, אבל העיקר שלא יהיה חלילה מצב של ישיבת בטלה וכד'".

לפני כעשרים וחמש שנה כתב מכתב בנושא זה יחד עם מרן הגרא"ל שטיינמן זיע"א ומרן הגר"ח קניבסקי זיע"א, וז"ל:

אל יראי ה' מקדשי שביעי: הננו פונים בזה לבני התורה היקרים שיחיו, בדבר אשר עוררו כבר כמה פעמים גדולי ישראל, בעניין חיזוק הסדרים של ימי שישי ושבת קודש עד כמה שאפשר. אשר כידוע שקדושת ימים אלו מסוגלים מאד לעליה בתורה וביראת שמים, והרבה תלמידי חכמים צמחו לגדולי ישראל על ידי ניצול זמנים אלו, ומה עוד שימים אלו הם כמעט שליש מימי חייו של האדם עלי אדמות.

ידועים דברי הגר"א ז"ל ב"שנות אליהו" פ"א דפאה בשם הירושלמי, שכל תיבה ותיבה של דברי תורה היא מצוות עשה בפני עצמה, ויכול לזכות ביום אחד באלפים ורובבות של מצוות עשה, ולעומת זאת המבטל יום אחד, כבר ביטל אלפי מצוות, שכל מצווה של לימוד תורה שקולה כנגד כל המצוות, וכדאיתא בירושלמי.

והעיצה לחזק את הלימוד בימים אלו, על ידי קביעות בחברות לסדרי לימוד קבועים ולא ארעיים, או לחזרת הלימוד, או ע"י לימוד פרק או מסכת אחרת [ובתור הצעה לאברכים אפשר לנצל ימים אלו ללימוד ועיון סדר זרעים או טהרות] וכאשר הלימוד יהיה קבוע יתקיים הדבר ויצליח. ובזכות החיזוק במצוות לימוד התורה וכבוד שבת קודש, יעזרינו הקב"ה על דבר כבוד שמו יתברך, ונזכה לראות בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן. (חשון תשנ"ה)

(רוב החומר הנ"ל מכתבי נכדו רבי יוסף קורלנסקי)

וכביכול חיים בשמים... זוהי מנוחה שאדם בשר ודם לעולם לא יצליח ליצור לעצמו בימות החול, גם אם ישבות מכל מלאכה. כי זו מסגולת השבת - שביום זה יכול האדם להתנתק ולשכוח מכל טרדותיו. אבל בימות החול, הרי תמיד יבהלוהו רעיונותיו מטרדותיו הקבועות".

זמירות השבת - עונג שבת אמיתי

במענה לבן ישיבה, ששאלו אם יש ענין לשורר זמירות שבת בסעודות השבת בישיבה, ואם להעיר לבחורים שאינם מצטרפים לשירה, וכיצד להעיר להם במקרה והם משוחחים באותה עת בדברי תורה, ענהו רבינו במכתבו: ודאי שהוא דבר חשוב לשיר פיוטי זמירות בסעודת שבת, וזה הידור הסעודה ומקיימים בזה כבוד שבת.

ועיקר הקיום מצוה בזה - לשים לב לפירוש נוסח הפיוט, יש מהם תפילה ובקשת ישועה לאורך הגלות ולגאולה, ויש מהם השתפכות הנפש ביסוד האמונה - כמו הפיוט 'צמאה נפשי', וכן הפיוט 'ידיד נפש' שמעלה את נפש הישראלי להתבונן בענינים מרוממים של החיים וכדומה, עד כדי כך שמרגישים את אושר החיים בעולמו, להתחזק בתפילה ועמל התורה. ועל ידך, אף שאר החברים האוכלים אתך על שולחן אחד, גם כן יתעוררו להשתתף בקיום מצוה זו. ורבינו מוסיף במכתב להזהיר לבל יצא מכשול: אך יש ליזהר שלא יגרם חס וחלילה איזו פגיעה והפרעה, לשכניך האחרים שנמצאים בחדר האוכל...

הדלקת נרות שבת

בשנים המוקדמות היה מכין ומיטיב בעצמו את הנרות לכבוד שבת קודש בכל חדרי הבית. עד השנים האחרונות הוא הבית באור נרות או מנורת נפט בלבד, ממילא היו צריכים להדליק את המנורה בכל חדר.

גם לאחר שכבר התרחב ונפוץ בקרב ציבור היראים השימוש בגנרטור המספק חשמל כשר ללא כל חשש לחילול שבת, עדיין לא הסכים רבינו לשנות ולהתחבר למערכת הגנרטור, ברצותו שיהיה ניכר כי אינו משתמש חלילה בחשמל המיוצר תוך כדי חילול שבת. רק בסוף ימיו, שעקב חולשתו וחולשת הרבנית, הגיע הדבר לידי חשש סכנה, הסכים רבינו להתחבר ולהפעיל תאורה של גנרטור. עם זאת הביע את רצונו, שיתקינו מנורות מיוחדות אותן ידליקו אך ורק בשבת קודש ואף כשהיו צריכים לתוספת אורה לא הסכים שידליקו את אותן המנורות שמיוחדות לשבת במשך ימות השבוע - בכדי להבדיל בין האור של ימות החול לבין אור השבת. בד בבד, לא חדל ממנהגו הקודם, והמשיך גם הלאה להדליק נרות בכל חדר - כי עדיין 'כבוד שבת' יש כאן. ובכל ערב שבת, בפני מעליא שבתא, הקפיד להעביר בעצמו את הכפתור של הגנרטור, כדי שתאורת שבת קודש תדלק על ידו.

במעלת לימוד התורה ביום שבת קודש

יום קודש ללימוד תורה היה יום השבת אצלו עוד מימי חורפו: "כשלמדנו בישיבת חברון, היה כל אחד מכין קושיה של רבי עקיבא איגר, עליה היו דנים במהלך סעודת השבת" - סיפר. כמו